

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. sausio 30 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 82/891/EEB – 12 ir 19 straipsniai – Ribotos atsakomybės bendrovių skaidymas – Skaidomosios bendrovės kreditorių interesų apsauga – Skaidymo negaliojimas – *Actio Pauliana*“

Byloje C-394/18

dėl *Corte d'appello di Napoli* (Neapolio apeliacinis teismas, Italija) 2018 m. vasario 27 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. birželio 14 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

I.G.I. Srl

prieš

Maria Grazia Cicenia,

Mario Di Piero,

Salvatore de Vito,

Antonio Raffaele,

dalyvaujant

Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadžiev, teisėjai P. G. Xuereb (pranešėjas), T. von Danwitz, C. Vajda, ir A. Kumin,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius R. Schiano, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. birželio 5 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *I.G.I. Srl*, atstovaujamos *avvocatessa S. Ietti*,

* Proceso kalba: italų.

- *Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl*, atstovaujamos *avvocatesse* S. Pierro ir S. Ietti,
  - Europos Komisijos, atstovaujamos L. Malferrari, W. Mölls ir H. Støvlbæk,
- susipažinęs su 2019 m. rugsėjo 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1982 m. gruodžio 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 82/891/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl akcinių bendrovių skaidymo (OL L 378, 1982, p. 47; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 50), iš dalies pakeistos 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/63/EB (OL L 300, 2007, p. 47; toliau – Šeštoji direktyva), 12 ir 19 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *I.G.I. Srl* ir Maria Grazia Cicenia, Mario Di Pierro, Salvatore de Vito bei Antonio Raffaele ginčą dėl pastarųjų, kaip skaidomosios bendrovės, kurios turto dalis buvo perduota I.G.I., kreditorių, galimybės pareikšti *actio Pauliana* tam, kad skaidymo aktas būtų pripažintas neturinčiu poveikio jiems ir būtų nukreiptas išieškojimas į I.G.I. perduotą turtą arba jam būtų taikomos laikinosios apsaugos priemonės.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Trečioji direktyva 78/855/EEB

- 3 1978 m. spalio 9 d. Trečiosios Tarybos direktyvos 78/855/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 [dalies g punktu], dėl akcinių bendrovių jungimo (OL L 295, 1978, p. 36; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 42), iš dalies pakeistos Direktyva 2007/63 (toliau – Trečioji direktyva), 1 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje numatyta:

„Koordinavimo priemonės, išdėstytos šioje direktyvoje, taikomos valstybių narių įstatymams ir kitiems teisės aktams, dėl toliau išvardytų bendrovių rūšių:

<...>

- Italijoje

la società per azioni

<...>“

- 4 Trečiosios direktyvos 13 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Tokia įsigyjamos bendrovės kreditorių ir įsigyjamos bendrovės kreditorių apsauga gali būti skirtinga.“

Šeštoji direktyva

- 5 Šeštosios direktyvos aštuntoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„<...> kreditoriai, įskaitant ir skolos vertybinių popierių savininkus bei asmenis, turinčius kitokių reikalavimų skaidomoms bendrovėms, turi būti apsaugoti taip, kad skaidymas nepakenktų jų interesams[.]“

- 6 Šios direktyvos vienuoliktoje konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„<...> siekiant užtikrinti teisės tikrumą santykių tarp skaidomų bendrovių, tarp šių bendrovių ir trečiųjų šalių, taip pat tarp jų narių atžvilgiu, galimybė pripažinti skaidymą negaliojančiu turi būti apribota nustatant, kad skaidymo trūkumai būtų šalinami visais atvejais, kada tai įmanoma, ir apribojant laikotarpį, per kurį gali būti pradėti procesiniai veiksmai dėl skaidymo pripažinimo negaliojančiu.“

- 7 Šios direktyvos 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu valstybės narės bendrovėms, nurodytoms [Trečiosios direktyvos] 1 straipsnio 1 dalyje, kurioms taikomi tų valstybių narių teisės aktai, leidžia vykdyti skaidymą įgyjant, kaip nurodyta šios direktyvos 2 straipsnyje, tokiai procedūrai taikomos šios direktyvos I skyriaus nuostatos.

2. Jeigu valstybės narės bendrovėms, nurodytoms 1 dalyje, leidžia vykdyti skaidymą steigiant naujas bendroves, kaip nurodyta šios direktyvos 21 straipsnyje, tokiai procedūrai taikomos šios direktyvos II skyriaus nuostatos.

<...>“

- 8 Šeštosios direktyvos 2 straipsnyje numatyta:

„1. Šioje direktyvoje „skaidymas įgyjant“ – tai tokia procedūra, kuria pasibaigianti be likvidavimo bendrovė perduoda visą savo turtą bei išpareigojimus daugiau negu vienai bendrovei mainais už bendrovių, dėl skaidymo gaunančių kompensacijas (toliau tokios bendrovės vadinamos „įgyjančiosiomis“ bendrovėmis), akcijų perdavimą padalijamosios bendrovės akcininkams, ir, jeigu reikia, išmokas grynais pinigais, neviršijant 10 % jų iškeistų akcijų nominalios vertės, arba jeigu akcijos neturi nominalios vertės, jų buhalterinės vertės.

<...>

3. Kai šioje direktyvoje daromos nuorodos į Direktyvą 78/855/EEB, sąvoka „jungiamos bendrovės“ reiškia „skaidyme dalyvaujančios bendrovės“, sąvoka „įgyjamoji bendrovė“ reiškia „skaidomoji bendrovė“, sąvoka „įgyjančioji bendrovė“ reiškia „kiekviena įgyjančioji bendrovė“, o sąvoka „jungimo sąlygų projektas“ reiškia – „skaidymo sąlygų projektas“.

- 9 Šeštosios direktyvos 12 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės privalo numatyti tinkamą skaidyme dalyvaujančių bendrovių kreditorių, kurių reikalavimai kilo iki skaidymo sąlygų projekto paskelbimo ir kurių vykdymo terminas tuo metu dar nebuvo pasibaigęs, interesų apsaugos sistemą.

2. Šiuo tikslu valstybių narių teisės aktuose turi būti bent numatyta, kad tokiems kreditoriams užtikrinamos deramos apsaugos priemonės, jeigu skaidomosios bendrovės ir bendrovės, kuriai pagal skaidymo sąlygų projektą perduodami išpareigojimai, finansinė padėtis reikalauja tokios apsaugos, ir jeigu šie kreditoriai dar neturi tokios apsaugos.

3. Kol bendrovė, kuriai pagal skaidymo sąlygų projektą buvo perduotas įsipareigojimas, neatsiskaitė su kreditoriumi, įgyjančiosios bendrovės visos kartu ir kiekviena iš jų atskirai yra atsakingos už tokį įsipareigojimą. Valstybės narės gali nustatyti, kad tokia atsakomybė ribojama grynojo turto, perduoto kiekvienai iš tų bendrovių, dydžiu, išskyrus tą bendrovę, kuriai buvo perduotas įsipareigojimas. Tačiau jos neprivalo taikyti šios straipsnio dalies, kai pagal 23 straipsnį skaidymo procedūrai yra taikoma teisminė priežiūra, ir susirinkime, vykstančiame pagal 23 straipsnio 1 dalies c punktą, kreditorių dauguma, kuriai tenka $\frac{3}{4}$ įsipareigojimo vertės, arba skaidomos bendrovės vienos eilės kreditorių dauguma, kuriai tenka $\frac{3}{4}$ šios eilės įsipareigojimo, atsisakė tokios solidariosios atsakomybės.
4. [Trečiosios direktyvos] 13 straipsnio 3 dalis yra taikoma.
5. Nepažeidžiant taisyklių, reglamentuojančių skaidyme dalyvaujančių bendrovių obligacijų turinčių asmenų kolektyvinių teisių naudojimą, jiems taikomos šio straipsnio 1–4 dalys, išskyrus atvejus, kai skaidymą patvirtino tokias obligacijas turinčių asmenų susirinkimas, jeigu jis yra numatytas nacionaliniuose teisės aktuose, arba atskirai kiekvienas iš tokių obligacijų turėtojų.
6. Valstybės narės gali numatyti, kad įgyjančiosios bendrovės yra visos kartu ir kiekviena atskirai atsakingos už padalijamosios bendrovės įsipareigojimus. Tokiu atveju joms nereikia taikyti anksčiau išdėstytų šio straipsnio dalių.
7. Jeigu valstybė narė kreditorių apsaugos sistemą, nustatytą šio straipsnio 1–5 dalyse, derina su solidariąja įgyjančiųjų bendrovių, nurodytų 6 dalyje, atsakomybe, ji gali apriboti tokią solidariąją atsakomybę tik tai grynojo turto dalimi, kuri buvo priskirta kiekvienai iš šių bendrovių.“
- 10 Šeštosios direktyvos 15 straipsnyje nustatyta:
- „Valstybių narių teisės aktuose nustatoma data, nuo kurios įsigalioja skaidymas.“
- 11 Šios direktyvos 17 straipsnio 1 dalyje numatyta:
- „Skaidymas turi *ipso jure* ir tuo pat metu šias teises pasekmes:
- viso skaidomosios bendrovės turto ir įsipareigojimų perdavimas įgyjančiosioms bendrovėms tarp skaidomosios bendrovės ir įgyjančiųjų bendrovių, taip pat trečiųjų šalių atžvilgiu; toks perdavimas įsigalioja perdavus turtą ir įsipareigojimus pagal skaidymo sąlygų projekte arba 3 straipsnio 3 dalyje numatytą paskirstymą;
  - skaidomosios bendrovės akcininkai tampa vienos arba daugiau įgyjančiųjų bendrovių akcininkais, kaip tai numatyta skaidymo sąlygų projekte;
  - skaidomoji bendrovė pasibaigia.“
- 12 Minėtos direktyvos 19 straipsnis išdėstytas taip:
- „1. Valstybių narių teisės aktuose gali būti išdėstytos nuostatos dėl skaidymo pripažinimo negaliojančiu, atitinkančios šias sąlygas:
- skaidymas privalo būti paskelbtas negaliojančiu tik teismo sprendimu;
  - skaidymas, įsigaliojęs pagal 15 straipsnį, gali būti pripažintas negaliojančiu tik tada, kai nebuvo vykdoma išankstinė teisminė arba administracinė jo teisėtumo priežiūra, arba tik tada, kai jis nebuvo tinkamai teisiškai parengtas ir patvirtintas, arba yra įrodoma, kad visuotinio susirinkimo sprendimas yra negaliojantis, arba gali būti pripažintas negaliojančiu pagal nacionalin[ės] teisės aktus;

- c) skaidymo paskelbimo negaliojančiu procedūros negali būti pradėtos vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo skaidymo įsigaliojimo asmens, siekiančio skaidymo pripažinimo negaliojančiu atžvilgiu, arba jei trūkumai buvo pašalinti;
- d) kai įmanoma pašalinti trūkumus, dėl kurių skaidymas gali būti paskelbtas negaliojančiu, kompetentingas teismas skaidymą vykdančioms bendrovėms skiria laiko padėčiai ištaisyti;
- e) teismo sprendimas dėl skaidymo pripažinimo negaliojančiu skelbiamas pagal kiekvienos valstybės narės teisės aktus [1968 m. kovo 9 d. Pirmosios Tarybos direktyvos] 68/151/EEB [dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės, siekdamos suvienodinti tokias apsaugos priemones visoje Bendrijoje, reikalauja iš Sutarties 58 straipsnio antroje pastraipoje apibrėžtų bendrovių, jų narių ir kitų interesų apsaugai, koordinavimo (OL L 65, 1968, p. 8; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 3),] 3 straipsnyje nustatyta tvarka;
- f) kai valstybių narių teisės aktai leidžia trečiajai šaliai apskūsti teismo sprendimą dėl skaidymo pripažinimo negaliojančiu, ji gali tai padaryti per 6 mėnesius nuo teismo sprendimo paskelbimo pagal Direktyvos 68/151/EEB reikalavimus;
- g) teismo sprendimas, pripažįstantis skaidymą negaliojančiu, neturi įtakos įgyjančiųjų bendrovių debitoriniams ar kreditoriniams įsipareigojimams, kurie atsirado iki teismo sprendimo paskelbimo, bet po datos, nurodytos 15 straipsnyje;
- h) kiekviena įgyjančioji bendrovė yra atsakinga už savo įsipareigojimus, atsiradusius po skaidymo įsigaliojimo ir iki sprendimo dėl skaidymo negaliojimo paskelbimo. Skaidomoji bendrovė taip pat yra atsakinga už tokius įsipareigojimus; valstybės narės gali apriboti šią atsakomybę grynojo turto dalimi, perduota įgyjančiajai bendrovei, kurios atžvilgiu tokie įsipareigojimai atsirado.

2. Nukrypdomos nuo 1 dalies a punkto, valstybės narės taip pat gali nustatyti, kad skaidymą negaliojančiu gali pripažinti administracinė institucija, jeigu toks sprendimas gali būti apskūstas teismui. Šio straipsnio 1 dalies b, d, e, f, g ir h punktai yra analogiškai taikomi ir administracinei institucijai. Tokie skaidymo pripažinimo negaliojančiu procesai negali būti inicijuojami vėliau kaip praėjus 6 mėnesiams nuo 15 straipsnyje nurodytos datos.

3. Pirmiau išdėstytos nuostatos neįtakoja valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių skaidymo pripažinimą negaliojančiu atlikus kokią nors skaidymo teisėtumo priežiūrą.“

13 Šeštosios direktyvos 2–19 straipsniai yra jos I skyriuje „Skaidymas įgyjant“.

14 Šios direktyvos II skyriuje „Skaidymas steigiant naujas bendroves“ esančio 21 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šioje direktyvoje „skaidymas steigiant naujas bendroves“ – tai tokia procedūra, kuria bendrovė pasibaigia be likvidavimo, o visą savo turtą bei įsipareigojimus perduoda daugiau nei vienai naujai įsteigta bendrovei, mainais už įgyjančiųjų bendrovių akcijų paskirstymą skaidomosios bendrovės akcininkams ir, jeigu reikia, išmokas grynais pinigais, neviršijant 10 % paskirstomų akcijų nominalios vertės, arba, jeigu akcijos neturi nominalios vertės – jų buhalterinės vertės.“

15 Minėtos direktyvos 22 straipsnio, kuris taip pat yra jos II skyriuje, 1 dalyje nustatyta:

„Šios direktyvos 3, 4, 5, 7 straipsniai, 8 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 9–19 straipsniai, nepažeidžiant Direktyvos 68/151/EEB 11 ir 12 straipsnių, taikomi skaidymui sudarant naujas bendroves. Šiuo atveju sąvoka „skaidyme dalyvaujančios bendrovės“ – tai skaidomoji bendrovė, o „įgyjančiosios bendrovės“ – tai naujai įsteigtos bendrovės.“

- 16 Šeštosios direktyvos IV skyriuje „Kitos skaidymui prilyginamos procedūros“ esančiame 25 straipsnyje nustatyta:

„Jeigu valstybės narės teisės aktai leidžia vykdyti kurią nors iš 1 straipsnyje nurodytų procedūrų skaidomajai bendrovei nepasibaigiant, taikomi I, II ir III skyriai, išskyrus 17 straipsnio 1 dalies c punktą.“

Italijos teisė

- 17 *Codice civile* (Civilinis kodeksas) 2503 straipsnyje „Kreditorių prieštaravimas“ nurodyta:

„Jungimas gali būti įgyvendintas tik praėjus 60 dienų nuo paskutinės 2502bis straipsnyje nurodytos registracijos, nebent jam pritaria jungime dalyvaujančių bendrovių kreditoriai, kurių reikalavimai kilo prieš įregistravimą ar paskelbimą, numatytą 2501ter straipsnio trečioje pastraipoje, arba atsiskaitoma su pritarimo neišreiškusiais kreditoriais, arba atitinkamos sumos įnešamos į banko sąskaitą, išskyrus atvejus, kai 2501sexies straipsnyje nurodytą ataskaitą visų jungime dalyvaujančių bendrovių vardu parengia viena audito bendrovė, kuri, prisiimdama atsakomybę pagal 2501sexies straipsnio šeštą pastraipą, patvirtina, kad, atsižvelgiant į jungime dalyvaujančių bendrovių turtą ir finansinę padėtį, minėtų kreditorių apsaugos priemonės nebūtinos.

Jei nė viena iš šių išimčių netaikoma, ankstesnėje pastraipoje nurodyti kreditoriai gali pateikti prieštaravimą per minėtą 60 dienų terminą. Tokiu atveju taikoma 2445 straipsnio paskutinė pastraipa.“

- 18 Šio kodekso 2504quater straipsnio „Jungimosi negaliojimas“ numatyta:

„Jungimosi aktą įregistravus pagal 2504 straipsnio antrą pastraipą, jis nebegali būti pripažintas negaliojančiu.

Teisė į žalos, galimai patirtos dėl jungimosi nukentėjusių narių ar trečiųjų šalių, atlyginimą išlieka.“

- 19 Šio kodekso 2506 straipsnyje „Skaidymo formos“ nurodyta:

„Skaidant bendrovė perduoda visą savo turtą kelioms iki tol buvusioms arba naujai įsteigtoms bendrovėms ar tokiu atveju dalį savo turto galbūt vienai bendrovei, o akcijas arba atitinkamas kapitalo dalis – savo akcininkams.

Likutį leidžiama sumokėti grynaisiais, jeigu ši suma neviršija 10 % perduotų akcijų ar kapitalo dalių nominaliosios vertės. Be to, vienbalsiu sutarimu kai kurie akcininkai gauna ne įgyjančiosios bendrovės, bet skaidomosios bendrovės akcijų ar kapitalo dalių.

Skaidomoji bendrovė skaidymo metu gali baigti veiklą be likvidavimo arba toliau tęsti veiklą.

Skaidyme draudžiama dalyvauti likviduojamoms bendrovėms, kurių turtas jau pradėtas skirstyti.“

- 20 Civilinio kodekso 2506ter straipsnio „Taikytinos nuostatos“ paskutinėje pastraipoje numatyta:

„2501septies, 2502, 2502bis, 2503, 2503bis, 2504, 2504ter, 2504quater straipsnių, 2505 straipsnio pirmos ir antros pastraipų, 2505bis ir 2505ter straipsnių nuostatos taip pat taikomos skaidymui. Visos tuose straipsniuose pateikiamos nuorodos į jungimąsi suprantamos ir kaip nuorodos į skaidymą.“

21 Šio kodekso 2506^{quater} straipsnio „Skaidymo padariniai“ paskutinėje pastraipoje nustatyta:

„Neviršijant jai perleisto ar likusio grynojo turto vertės kiekviena bendrovė yra solidariai atsakinga už skaidomosios bendrovės skolas, kurių negrąžino bendrovė, kuriai jos perduotos.“

22 Minėto kodekso 2901 straipsnyje, kuris yra skyriuje „Dėl *actio Pauliana*“, nurodyta:

„Net jei skoliniam reikalavimui taikoma kokia nors sąlyga ar terminas, kreditorius gali prašyti, kad skolininko disponavimo turtu sandoriai, prieštaraujantys jo interesams, būtų pripažinti neturinčiais poveikio jam, jei tenkinamos tokios sąlygos:

- 1) skolininkas žinojo apie kreditoriui padarytą žalą arba, jeigu sandoris buvo sudarytas anksčiau, nei atsirado skolinis reikalavimas, juo siekė sutrukdyti patenkinti skolinį reikalavimą;
- 2) be to, atlygintinio sandorio atveju, trečioji šalis žinojo apie žalą ir sandorio, sudaryto prieš atsirandant skoliniam reikalavimui, atveju ji dalyvavo, siekdama pakenkti kreditoriui.

<...>“

23 Iš Civilinio kodekso 2902 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad kreditorius, pasiekęs, kad skolininko disponavimo turtu sandoriai, kuriais pažeista jo turto apsauga, būtų pripažinti neturinčiais poveikio, gali nukreipti išieškojimą į turtą įgijusias trečiąsias šalis arba imtis turto, dėl kurio buvo sudarytas skundžiamas sandoris, apsaugos priemonių.

24 Galiausiai iš šio kodekso 2903 straipsnio matyti, kad *actio Pauliana* nustatytas penkerių metų senaties terminas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo sandorio užbaigimo dienos.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

25 2009 m. rugsėjo 16 d. notarinio aktu *Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl* vykstant skaidymui perdavė dalį savo turto I.G.I., šiuo tikslu įsteigtai tuo pačiu notarinio aktu.

26 Manydami, kad dėl šio skaidymo *Costruzioni Ing. G. Iandolo* prarado didelę savo turto dalį ir kad nuo to laiko jai priklausė tik nedidelės vertės žemės sklypai, M.G. Cicenia, M. Di Piero, S. de Vito ir A. Raffaele pareiškė ieškinį *Tribunale di Avellino* (Avelino teismas, Italija) prieš I.G.I. ir *Costruzioni Ing. G. Iandolo*, tvirtindami, kad yra pastarosios kreditoriai. Pirmiausia jie siekė pareikšti ieškinį dėl sandorio negaliojimo, vadinamąjį *actio Pauliana*, pagal Civilinio kodekso 2901 straipsnį, prašydami pripažinti nagrinėjamą skaidymo aktą neturinčiu poveikio jiems. Subsidiariai jie prašė, kad *Costruzioni Ing. G. Iandolo* ir I.G.I. būtų pripažintos solidariai atsakingos už *Costruzioni Ing. G. Iandolo* skolas pagal Civilinio kodekso 2506^{quater} straipsnį.

27 2015 m. gruodžio 11 d. sprendimu *Tribunale di Avellino* (Avelino teismas) patenkino pagrindinį kreditorių reikalavimą ir skaidymo akte nurodytą turto perleidimą pripažino neturinčiu poveikio jiems, „kiek tai susiję su panaikintame akte nurodytu turtu, vis dar priklausančiu I.G.I.“.

28 I.G.I. ir *Costruzioni Ing. G. Iandolo* apskundė šį sprendimą *Corte d'appello di Napoli* (Neapolio apeliacinis teismas, Italija), teigdamos, kad atitinkamų kreditorių pareikštas *actio Pauliana* yra nepriimtinas, nes Civilinio kodekso 2503 straipsnyje nurodytas prieštaravimas yra vienintelė teisių gynybos priemonė, kuria gali pasinaudoti skaidyme dalyvaujančių bendrovių kreditoriai, o nepareiškus prieštaravimo skaidymo pasekmės kreditoriams tampa galutinės. Be to, šios bendrovės teigia, kad pagal Civilinio kodekso 2504^{quater} straipsnį neleidžiama skaidymo akto pripažinti negaliojančiu po to, kai jis paskelbiamas.

- 29 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Civilinio kodekso 2503, 2504^{quater}, 2506ter straipsniais ir 2506^{quater} straipsnio paskutine pastraipa Šeštosios direktyvos 12 ir 19 straipsniai perkeltami į nacionalinę teisę.
- 30 Konkrečiau kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, siekdamas įgyvendinti Šeštosios direktyvos 12 straipsnį, kuris susijęs su skaidyme dalyvaujančių bendrovių kreditorių, kurių reikalavimai kilo iki skaidymo sąlygų projekto paskelbimo ir kurių vykdymo terminas tuo metu dar nebuvo pasibaigęs, interesų apsauga, Italijos teisės aktų leidėjas numatė, kad kreditoriai, kurių reikalavimai kilo iki skaidymo, turi teisę dėl jo pareikšti prieštaravimą per trumpą terminą. Jis taip pat numatė, kad kiekviena bendrovė jai perduotu ar jos turimu grynuoju turtu yra solidariai atsakinga už skaidomosios bendrovės skolas, kurių neapmokėjo bendrovė, kuriai buvo perduotas įsipareigojimas. Galiausiai jis numatė, kad tuo atveju, kai skaidymo aktas nebegali būti pripažintas negaliojančiu, egzistuoja teisė į žalą, kurią gali patirti dėl skaidymo nukentėję nariai arba trečiosios šalys, atlyginimą.
- 31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat teigia, kad siekdamas įgyvendinti Šeštosios direktyvos 19 straipsnį, kuriame numatyta skaidymo negaliojimo tvarka, Italijos teisės aktų leidėjas numatė, kad skaidymo aktas nebegali būti pripažintas negaliojančiu nuo jo įregistravimo įmonių registre dienos.
- 32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad, kiek tai susiję su klausimu, ar skaidomosios bendrovės kreditorių pareikštas *actio Pauliana* yra priimtinas, egzistuoja dvi priešingos jurisprudencijos kryptys, kurias išplėtojo bylą iš esmės nagrinėjantys teismai.
- 33 Pagal pirmąją jurisprudencijos kryptį toks ieškinytis yra priimtinas, nes, nors Civilinio kodekso 2503 straipsnyje numatyto prieštaravimo ir šio kodekso 2901 straipsnyje numatyto *actio Pauliana* tikslas užtikrinti kreditorių apsaugos priemones, taikomas skolininko turtui, šie ieškiniai nėra panašūs. Jie skiriasi asmenimis, kurie gali juos pareikšti, momentu, kada jie gali būti pareikšti, terminais, per kuriuos jie turi būti pareikšti, tuo, kad *actio Pauliana* siekiama nubausti už sukčiavimą, ir galiausiai savo poveikiu.
- 34 Pagal antrąją jurisprudencijos kryptį skaidomosios bendrovės kreditoriai negali pareikšti *actio Pauliana* atsižvelgiant į Šeštosios direktyvos tikslą užtikrinti, kad skaidymo poveikis kreditoriams per trumpą laiką taptų galutinis ir negrįžtamas siekiant apsaugoti daugelio skaidymo procese dalyvaujančių suinteresuotųjų šalių, kitų nei skaidomosios bendrovės kreditoriai, interesus.
- 35 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad skaidymo poveikio teisinio saugumo ir skaidyme dalyvaujančių suinteresuotųjų šalių interesų užtikrinimas, kuris yra vienas iš Šeštosios direktyvos tikslų, gali būti įgyvendintas, tik jei Šeštosios direktyvos 12 straipsnyje numatytų veiksmų nevykdymas pašalintų kreditorių galimybę vėliau įgyvendinti kitus veiksmus, kad būtų užtikrintos apsaugos priemonės, taikomos skolininko turtui. Šeštosios direktyvos 19 straipsnyje vartojama sąvoka „negaliojimas“ turėtų apimti visus veiksmus, kurie lemia skaidymo neveiksmingumą – tiek absoliutų, tiek santykinį, o pastaruoju atveju – neatsižvelgiant į skaidymo galiojimą.
- 36 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia, kad Šeštosios direktyvos 12 straipsnis nedraudžia bet kokių paskesnių veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti kreditorių apsaugos priemones, taikomas skolininko turtui, ir kad yra tam tikrų skirtumų nacionalinėje teisėje tarp veiksmų, kuriais grindžiamas ieškinytis dėl pripažinimo negaliojančiu ir *actio Pauliana*.

37 Šiomis aplinkybėmis *Corte d'appello di Napoli* (Neapolio apeliacinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar skaidomosios bendrovės kreditoriai, kurių skoliniai reikalavimai atsirado iki skaidymo ir kurie nepateikė prieštaravimo pagal Civilinio kodekso 2503 straipsnį (t. y. nepasinaudojo įgyvendinant [Šeštosios direktyvos] 12 straipsnį nustatyta apsaugos priemone), gali pareikšti ieškinį dėl sandorio negaliojimo (arba *actio Pauliana*) pagal Civilinio kodekso 2901 straipsnį po to, kai įvyko skaidymas, kad jis būtų pripažintas neturinčiu poveikio jiems, ir dėl to vykdant išieškojimą jie turėtų būti preferencinėje padėtyje, palyginti su įgyjančiosios ar įgyjančiųjų bendrovių kreditoriais, ir jiems turėtų būti teikiama pirmenybė prieš tų bendrovių narius?
2. Ar [Šeštosios direktyvos] 19 straipsnyje vartojama sąvoka „negaliojimas“ skirta tik ieškiniams, susijusiems su skaidymo akto galiojimu, ar ir ieškiniams, kuriais, nors nedarant įtakos jo galiojimui, prašoma skaidymo santykinio „neveiksmingumo“ ar nesirėmimo juo?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl taikytinos direktyvos

38 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas nurodo ir Šeštąją direktyvą, ir 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų (OL L 169, 2017, p. 46), kuria buvo panaikinta Šeštoji direktyva nuo jos įsigaliojimo 2017 m. liepos 20 d. Kadangi aplinkybės pagrindinėje byloje susiklostė prieš įsigaliojant Direktyvai 2017/1132, taikoma Šeštoji direktyva.

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

- 39 Komisija abejojo dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos priimti sprendimą dėl šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nes pagrindinė byla nepateko į Šeštosios direktyvos taikymo sritį, kadangi tik dalis *Costruzioni Ing. G. Iandolo* turto buvo perduota I.G.I.
- 40 Iš tiesų, Komisijos teigimu, iš Šeštosios direktyvos 21 straipsnio 1 dalies, siejamos su šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad ši direktyva taikoma skaidymui steigiant naujas bendroves, kai perduodamas visas skaidomosios bendrovės turtas ir įsipareigojimai.
- 41 Viena vertus, kaip savo išvados 43 punkte nurodo generalinis advokatas, iš Šeštosios direktyvos pavadinimo matyti, kad ji susijusi su akcinių bendrovių skaidymu. Taip pat iš šios direktyvos 1 straipsnio, siejamo su Trečiosios direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad Šeštoji direktyva Italijos atveju taikoma „società per azioni“ (akcinėms bendrovėms). Tačiau *Costruzioni Ing. G. Iandolo* ir I.G.I. yra ne akcinės bendrovės, bet ribotos atsakomybės bendrovės.
- 42 Kita vertus, pagal Šeštosios direktyvos 21 straipsnį skaidymas steigiant naujas bendroves yra tokia procedūra, kuria bendrovė pasibaigia be likvidavimo, o visą savo turtą perduoda daugiau nei vienai naujai įsteigta bendrovei. Vis dėlto *Costruzioni Ing. G. Iandolo* perdavė ne visą savo turtą daugiau nei vienai bendrovei, bet tik dalį turto vienai bendrovei – I.G.I.
- 43 Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjama skaidymo procedūra tiesiogiai nepatenka į Šeštosios direktyvos taikymo sritį.
- 44 Remiantis SESV 267 straipsniu, Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti prejudicinį sprendimą dėl Sutarčių ir Europos Sąjungos institucijų aktų išaiškinimo. Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta šiame straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis

- nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti reikalingumą pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl kai nacionalinių teismų pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš principo privalo priimti sprendimą (2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Ernst & Young*, C-633/16, EU:C:2018:371, 29 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 45 Vadovaudamasis šia jurisprudencija Teisingumo Teismas ne kartą yra paskelbęs, kad turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą, pateiktų dėl Sąjungos teisės nuostatų, tada, kai pagrindinėms bylos aplinkybėms Sąjungos teisė tiesiogiai netaikoma, bet kai nacionalinė teisė leido taikyti minėtas teisės nuostatas dėl joje esančios nuorodos į tokių nuostatų turinį. Tokiu atveju, nors pagrindinės bylos aplinkybės tiesiogiai nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, jos nuostatas leidžia taikyti nacionalinės teisės aktai, kuriuose sprendžiant dėl visiškai su vidaus klausimais susijusių situacijų laikomasi Sąjungos teisėje įtvirtinto požiūrio (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 18 d. Sprendimo *Dzodzi*, C-297/88 ir C-197/89, EU:C:1990:360, 37 punktą; 1997 m. liepos 17 d. Sprendimo *Leur-Bloem*, C-28/95, EU:C:1997:369, 27 ir 32 punktus ir 2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 53 punktą).
- 46 Iš tiesų, kai nacionalinės teisės aktai, kuriuose sprendžiant dėl visiškai su vidaus klausimais susijusių situacijų laikomasi Sąjungos teisėje įtvirtinto požiūrio, kad, pavyzdžiui, būtų išvengta piliečių diskriminacijos ir galimo konkurencijos iškraipymo arba kad būtų užtikrinta vienoda procedūra panašių situacijų atveju, egzistuoja tam tikras Sąjungos interesas, siekiant išvengti aiškinimo skirtumų ateityje, Sąjungos teisės nuostatas ar sąvokas aiškinti vienodai, neatsižvelgiant į jų taikymo sąlygas. Taigi, Teisingumo Teismo atliekamas Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas esant išimtinai vidaus situacijoms yra pateisinamas dėl to, kad šios nuostatos tapo tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos pagal nacionalinę teisę, siekiant užtikrinti vienodą vidaus ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimą (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Cicala*, C-482/10, EU:C:2011:868, 18 ir 19 punktai ir 2019 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Deutsche Post ir kt.*, C-203/18 ir C-374/18, EU:C:2019:999, 37 punktą).
- 47 Kai į Teisingumo Teismą kreipiasi nacionalinis teismas esant situacijai, kuri tiesiogiai nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį, Teisingumo Teismas negali, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nurodžius tik tai, kad nagrinėjami nacionalinės teisės aktai vienodai taikomi tiek aptariamoms Sąjungos teisės reglamentuojamoms situacijoms, tiek vien vidaus situacijoms, manyti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą, susijęs su šios teisės nuostatomis, jam būtinas nagrinėjamai bylai išspręsti (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 54 punktą).
- 48 Konkretūs elementai, leidžiantys nustatyti, kad Sąjungos teisės nuostatos yra tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos pagal nacionalinę teisę, siekiant užtikrinti vienodą vidaus ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimą, turi kilti iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą (2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Fremoluc*, C-343/17, EU:C:2018:754, 21 punktą).
- 49 Šiuo tikslu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsniu, turi nurodyti, kodėl, nepaisant jo išimtinai vidinio pobūdžio, jo nagrinėjamas ginčas turi sąsają su Sąjungos teisės nuostatomis, dėl kurios prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra būtinas šiam ginčui išspręsti. Šie reikalavimai taip pat pateikiami Europos Sąjungos Teisingumo Teismo rekomendacijose nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo (OL C 380, 2019, p. 1).
- 50 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris pagal SESV 267 straipsnyje nustatytą teismo bendradarbiavimo sistemą vienintelis turi jurisdikciją aiškinti nacionalinę teisę, patikslino, kad Civilinio kodekso 2503, 2504quater, 2506ter straipsniai ir 2506quater straipsnio paskutinė pastraipa, kuriuos taikyti nagrinėjamu atveju prašo pagrindinės bylos

šalys, į nacionalinę teisę perkelia Šeštosios direktyvos 12 ir 19 straipsnius. Iš tiesų tai matyti, kaip teigia Komisija, iš 1991 m. sausio 16 d. *decreto legislativo n. 22 – Attuazione delle direttive n. 78/855/CEE e n. 82/891/CEE in materia di fusioni e scissioni societarie, ai sensi dell'art. 2, comma 1, della legge 26 marzo 1990, n. 69* (Įstatyminis dekretas Nr. 22 dėl direktyvų 78/855/EEB ir 82/891/EEB dėl jungimo ir skaidymo įgyvendinimo pagal 1990 m. kovo 26 d. Įstatymo Nr. 69 2 straipsnio 1 dalį, GURI, Nr. 19, 1991 m. sausio 23 d.).

- 51 Taip pat iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šie Civilinio kodekso straipsniai, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Šeštosios direktyvos 12 ir 19 straipsniai, pagal Civilinio kodekso 2506 straipsnį taikomi ir skaidymo procedūroms, kai bendrovė tik dalį savo turto perduoda vienai ar kelioms bendrovėms, ir skaidymo procedūroms, kai bendrovė visą savo turtą perduoda kelioms bendrovėms, kurios gali būti tiek akcinės bendrovės, tiek ribotos atsakomybės bendrovės.
- 52 Taigi, taip perkeldamas Šeštąją direktyvą Italijos teisės aktų leidėjas nusprendė Šeštosios direktyvos 12 ir 19 straipsnius tiesiogiai ir besąlygiškai taikyti ir ribotos atsakomybės bendrovių skaidymo procedūroms, kai bendrovė tik dalį savo turto perduoda kitai bendrovei.
- 53 Be to, reikia pažymėti, kad Šeštosios direktyvos 25 straipsniu, kuriuo Komisija remiasi savo rašytinėse pastabose, nacionalinės teisės aktų leidėjui nedraudžiama taikyti Šeštojoje direktyvoje numatytos ribotos atsakomybės bendrovių skaidymo tvarkos, kai bendrovė tik dalį savo turto perduoda kitai bendrovei, o Komisija tai pripažino per teismo posėdį.
- 54 Šiomis aplinkybėmis reikia nuspręsti, kad, priešingai, nei teigia Komisija, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą

- 55 I.G.I. teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinas, nes jame nėra Teisingumo Teismui pateiktų klausimų faktinių ir teisinių aplinkybių aprašymo, priešingai, nei reikalaujama pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnį. Be to, I.G.I. ir *Costruzioni Ing. G. Iandolo* teigia, kad pateikti klausimai yra nereikšmingi, nes išnyko visi reikalavimai, kuriuos kreditoriai pagrindinėje byloje stengėsi apsaugoti, pareikšdami *actio Pauliana*. Per teismo posėdį Komisija taip pat pažymėjo, kad jei šie reikalavimai iš tikrųjų išnyko, prašymas priimti prejudicinį sprendimą neteko dalyko ir turi būti pripažintas nepriimtiniu.
- 56 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytą teisinį pagrindą ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung*, C-26/18, EU:C:2019:579, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 57 Iš suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kad, siekiant pateikti nacionaliniam teismui naudingą Sąjungos teisės aktų išaiškinimą, būtina, kad šis teismas aprašytų faktinį ir teisinį pagrindą, su kuriuo susiję jo pateikiami klausimai, arba bent paašikintų faktines aplinkybes, kuriomis grindžiami šie klausimai. Be to, sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą turi būti nurodytos tikslios priežastys, dėl kurių nacionalinis teismas kelia Sąjungos teisės aiškinimo klausimus ir mano, kad

būtina Teisingumo Teismui pateikti prejudicinį klausimą (2018 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Stanley International Betting ir Stanleybet Malta*, C-375/17, EU:C:2018:1026, 29 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 58 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jame pakankamai apibūdina teises ir faktines pagrindines bylos aplinkybes ir aiškiai nurodo, kad Teisingumo Teismui pateikti klausimai yra būtini sprendžiant jam pateikto *actio Pauliana* suderinamumo su Sąjungos teise klausimą.
- 59 Be to, atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, kuris vienintelis yra kompetentingas aiškinti nacionalinę teisę pagal SESV 267 straipsnyje įtvirtintą teismų bendradarbiavimo sistemą, pateiktą informaciją, negalima teigti, kad Teisingumo Teismui pateikti klausimai neturi ryšio su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku ar kad jie susiję su hipotetine problema.
- 60 Vadinasi, prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl pirmojo klausimo

- 61 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Šeštosios direktyvos 12 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama po skaidymo skaidomosios bendrovės kreditoriams, kurių reikalavimai kilo prieš šį skaidymą ir kurie nepasinaudojo nacionalinės teisės aktuose taikant šį straipsnį numatytais kreditorių apsaugos priemonėmis, pareikšti *actio Pauliana*, siekiant pripažinti, kad minėtas skaidymas neturėjo poveikio jiems ir būtų nukreiptas išieškojimas į I.G.I. perduotą turtą arba jam būtų taikomos laikinosios apsaugos priemonės.
- 62 Pirmiausia primintina, kad pagal Šeštosios direktyvos 22 straipsnio 1 dalį šios direktyvos 12 ir 19 straipsniai taikomi skaidymui steigiant naujas bendroves, kaip tai suprantama pagal Šeštosios direktyvos 21 straipsnio 1 dalį. Iš 22 straipsnio 1 dalies matyti, kad šiuo atveju sąvoka „skaidyme dalyvaujančios bendrovės“ – tai skaidomoji bendrovė, o „įgyjančiosios bendrovės“ – tai naujai įsteigtos bendrovės.
- 63 Pagal Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 1 dalį valstybės narės privalo numatyti tinkamą skaidyme dalyvaujančių bendrovių kreditorių, kurių reikalavimai kilo iki skaidymo sąlygų projekto paskelbimo ir kurių vykdymo terminas tuo metu dar nebuvo pasibaigęs, interesų apsaugos sistemą.
- 64 Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad dėl šio straipsnio 1 dalies valstybės narės turi bent numatyti, kad tokiems kreditoriams užtikrinamos deramos apsaugos priemonės, jeigu skaidomosios bendrovės ir bendrovės, kuriai pagal skaidymo sąlygų projektą perduodami įsipareigojimai, finansinė padėtis reikalauja tokios apsaugos, ir jeigu šie kreditoriai dar neturi tokios apsaugos.
- 65 Be to, iš Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 3 ir 6 dalių, siejamų su šios direktyvos 22 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad valstybės narės gali numatyti naujai įsteigtų bendrovių solidariąją atsakomybę už skaidomosios bendrovės įsipareigojimus.
- 66 Aišku, tarp Šeštosios direktyvos 12 straipsnyje nustatytų skaidomosios bendrovės kreditorių apsaugos priemonių nėra *actio Pauliana*.
- 67 Vis dėlto, kaip savo išvados 59 ir 60 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 2 dalyje vartojamas žodis „bent“ reiškia, kad šiame straipsnyje numatyta minimali skaidomosios bendrovės kreditorių interesų apsaugos sistema, kiek tai susiję su reikalavimais,

kilusiais iki skaidymo sąlygų projekto paskelbimo ir kurių vykdymo terminas tuo metu dar nebuvo pasibaigęs. Todėl ši straipsnio dalis netrukdo valstybėms narėms numatyti papildomų šių kreditorių interesų apsaugos priemonių, kiek tai susiję su šiais reikalavimais.

- 68 Be to, iš Šeštosios direktyvos 12 straipsnio nematyti, kad nepasinaudojus viena iš skaidomosios bendrovės kreditorių apsaugos priemonių, numatytų nacionalinės teisės aktuose pagal šį straipsnį, šiems kreditoriams užkertamas kelias pasinaudoti kitomis apsaugos priemonėmis, nei išvardytosios minėtame straipsnyje.
- 69 Tokiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į šios direktyvos aštuntoje konstatuojamojoje dalyje įtvirtintą tikslą apsaugoti kreditorius, įskaitant skolos vertybinių popierių savininkus bei asmenis, turinčius kitokių reikalavimų skaidomoms bendrovėms, kad skaidymas nepakenktų jų interesams, reikia konstatuoti, kad Šeštosios direktyvos 12 straipsnis neatima galimybės iš skaidomosios bendrovės kreditorių pareikšti *actio Pauliana*, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, jei skaidomosios bendrovės ir bendrovės, kuriai pagal skaidymo sąlygų projektą perduodami išipareigojimai, finansinė padėtis reikalauja tokios apsaugos. Vis dėlto tokio ieškinio padariniai neturi prieštarauti šios nuostatos tikslui.
- 70 Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad iš pirmojo klausimo formuluotės matyti, jog *actio Pauliana*, kaip numatytas Civilinio kodekso 2901 straipsnyje, pareikštas skaidomosios bendrovės kreditorių, gali jiems leisti vykdant išieškojimą būti preferencinėje padėtyje, palyginti su įgyjančiosios ar įgyjančiųjų bendrovių kreditoriais, ir jiems turėtų būti teikiama pirmenybė prieš tų bendrovių narius. Kadangi pagrindinėje byloje nagrinėjama skaidymo procedūra yra skaidymo procedūra steigiant naują bendrovę, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo vartojamą frazę „įgyjančioji bendrovė arba įgyjančiosios bendrovės“ turi būti suprantama kaip reiškianti naujai įsteigtą bendrovę ar naujai įsteigtas bendroves.
- 71 Vis dėlto Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 1 dalyje, siejamoje su šios direktyvos 22 straipsnio 1 dalimi, numatyta minimali kreditorių interesų apsaugos sistema susijusi su skaidomosios bendrovės kreditoriais, o ne su naujai įsteigtų bendrovių kreditoriais, nes šios bendrovės iki skaidymo neegzistavo.
- 72 Be to, iš Šeštosios direktyvos 12 straipsnio 4 dalies, siejamos su šios direktyvos 2 straipsnio 3 dalimi ir Trečiosios direktyvos 13 straipsnio 3 dalimi, matyti, kad naujai įsteigtų bendrovių kreditorių ir skaidomųjų bendrovių kreditorių apsauga „gali skirtis“.
- 73 Taigi Šeštosios direktyvos 12 straipsnyje nereikalaujama, kad valstybių narių numatyta naujai įsteigtų bendrovių kreditorių apsauga būtų tokia pati kaip ir skaidomosios bendrovės kreditorių apsauga.
- 74 Iš visų šių nuostatų galima daryti išvadą, kad Šeštojoje direktyvoje numatytas minimalaus skaidyme dalyvaujančių bendrovių kreditorių interesų apsaugos suderinimas neužkerta kelio tam, kad vykstant skaidymui steigiant naują bendrovę, kaip yra pagrindinės bylos atveju, pirmenybė būtų teikiama skaidomosios bendrovės kreditorių interesų apsaugai.
- 75 Atsižvelgiant į minėtus svarstymus į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Šeštosios direktyvos 12 straipsnis, siejamas su šios direktyvos 21 ir 22 straipsniais, turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama po skaidymo skaidomosios bendrovės kreditoriams, kurių reikalavimai kilo prieš šį skaidymą ir kurie nepasinaudojo nacionalinės teisės aktuose taikant minėtą 12 straipsnį numatytais kreditorių apsaugos priemonėmis, pareikšti *actio Pauliana*, siekiant pripažinti, kad minėtas skaidymas neturėjo poveikio jiems ir būtų nukreiptas išieškojimas į naujai įsteigtai bendrovei perduotą turtą arba jam būtų taikomos laikinosios apsaugos priemonės.

Dėl antrojo klausimo

- 76 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Šeštosios direktyvos 19 straipsnis, kuriame numatyta skaidymo pripažinimo negaliojančiu tvarka, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama skaidomosios bendrovės kreditoriams po skaidymo pareikšti *actio Pauliana*, kuris neturi įtakos šio skaidymo galiojimui, bet tik leidžia juo nesiremti prieš šiuos kreditorius.
- 77 Šeštosios direktyvos 19 straipsnyje numatyta skaidymo pripažinimo negaliojančiu tvarka. Konkrečiai kalbant, šis straipsnis apriboja pripažinimo negaliojančiu atvejus, numato trumpą terminą, per kurį galima pripažinti negaliojančiu, ir nustato, kad kai įmanoma pašalinti trūkumus, dėl kurių skaidymas gali būti paskelbtas negaliojančiu, skaidymą vykdančioms bendrovėms skiriama laiko padėčiai ištaisyti.
- 78 Sąvoka „negaliojimas“ Šeštojoje direktyvoje neapibrėžta.
- 79 Kadangi ši sąvoka neapibrėžta, remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija jos reikšmę ir apimtį reikia nustatyti pagal jos įprastą reikšmę bendrinėje kalboje, atsižvelgiant į kontekstą, kuriam esant ji vartojama, ir teisės aktų, kuriuose ji įtvirtinta, tikslus (2017 m. liepos 26 d. Sprendimo *Jafari*, C-646/16, EU:C:2017:586, 73 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 80 Sąvoka „negaliojimas“, atsižvelgiant į jos įprastą reikšmę, reiškia, kad veiksmai, kuriais siekiama akto panaikinimo, išnyksta ir daro poveikį visiems.
- 81 Šią sąvokos „negaliojimas“ reikšmę patvirtina šios sąvokos kontekstas ir Šeštąja direktyva siekiami tikslai, kaip savo išvados 73–75 punktuose pažymėjo generalinis advokatas.
- 82 Iš tiesų, kiek tai susiję su šios sąvokos kontekstu, reikia pažymėti, kad Šeštosios direktyvos 19 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta, jog įsigaliojęs skaidymas gali būti pripažintas negaliojančiu tik trimis atvejais, t. y. kai nebuvo vykdoma išankstinė teisminė arba administracinė jo teisėtumo priežiūra, kai jis nebuvo tinkamai teisiškai parengtas ir patvirtintas, arba kai įrodoma, kad visuotinio susirinkimo sprendimas, kuriuo patvirtintas skaidymo sąlygų projektas, yra negaliojantis arba gali būti pripažintas negaliojančiu pagal nacionalinės teisės aktus.
- 83 Šie trys negaliojimo atvejai susiję su skaidymo įgyvendinimu ir daro poveikį pačiam jo egzistavimui. Taigi kalbama apie skaidymo išnykimo atvejį.
- 84 Kiek tai susiję su Šeštąja direktyva siekiamais tikslais, iš Šeštosios direktyvos vienuoliktos konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas manė, jog reikia apriboti galimybes pripažinti skaidymą negaliojančiu atvejus ir nustatyti, pirma, kad skaidymo trūkumai būtų šalinami visais atvejais, kada tai įmanoma, ir, antra, apriboti laikotarpį, per kurį gali būti pradėti procesiniai veiksmai dėl skaidymo pripažinimo negaliojančiu, siekiant užtikrinti teisinį saugumą skaidyme dalyvaujančių bendrovių, šių bendrovių ir trečiųjų šalių, taip pat jų narių santykiuose. Šis Šeštosios direktyvos tikslas, kuris buvo įgyvendintas jos 19 straipsniu, patvirtina, kad skaidymo pripažinimas negaliojančiu daro poveikį visiems.
- 85 Taigi, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 79 punkte, nors paskelbimo negaliojančiu procedūra siekiama nubausti už skaidymo akto sudarymo sąlygų nesilaikymą, *actio Pauliana*, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, vienintelis tikslas yra apsaugoti kreditorius, kurių teisėms skaidymas padarė žalos.
- 86 Iš tiesų iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad atsakovų pagrindinėje byloje pareikštas *actio Pauliana* pagal Civilinio kodekso 2901 straipsnį leidžia tik nesiremti atitinkamu skaidymu, visų pirma – skaidymo akte numatyto tam tikro turto perdavimu jų atžvilgiu. Šis ieškinys neturi įtakos šio skaidymo galiojimui, dėl jo skaidymas neišnyksta ir nėra poveikio visiems.

- 87 Taigi minėtas ieškinys nepatenka į Šeštosios direktyvos 19 straipsnyje įtvirtintą „negaliojimo“ sąvoką.
- 88 Atsižvelgiant į minėtus svarstymus, į antrąją klausimą reikia atsakyti, kad Šeštosios direktyvos 19 straipsnis, siejamas su šios direktyvos 21 ir 22 straipsniais, kuriame numatyta skaidymo pripažinimo negaliojančiu tvarka, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama po skaidymo skaidomosios bendrovės kreditoriams pareikšti *actio Pauliana*, kuris neturi įtakos šio skaidymo galiojimui, bet tik leidžia juo nesiremti šių kreditorių atžvilgiu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 89 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. 1982 m. gruodžio 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 82/891/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl akcinių bendrovių skaidymo, iš dalies pakeistos 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/63/EB, 12 straipsnis, siejamas su minėtos Direktyvos 82/891 21 ir 22 straipsniais, turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama po skaidymo skaidomosios bendrovės kreditoriams, kurių reikalavimai kilo prieš šį skaidymą ir kurie nepasinaudojo nacionalinės teisės aktuose taikant minėtą 12 straipsnį numatytais kreditorių apsaugos priemonėmis, pareikšti *actio Pauliana*, siekiant pripažinti, kad minėtas skaidymas nedarė poveikio jiems ir būtų nukreiptas išieškojimas į naujai įsteigtai bendrovei perduotą turtą arba jam būtų taikomos laikinosios apsaugos priemonės.
2. Direktyvos 82/891, iš dalies pakeistos Direktyva 2007/63, 19 straipsnis, siejamas su minėtos Direktyvos 82/891 21 ir 22 straipsniais, kuriame numatyta skaidymo pripažinimo negaliojančiu tvarka, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama po skaidymo skaidomosios bendrovės kreditoriams pareikšti *actio Pauliana*, kuris neturi įtakos šio skaidymo galiojimui, bet tik leidžia juo nesiremti šių kreditorių atžvilgiu.

Parašai.